

Tatu Alapoikela

TCP-YHTEYDEN KÄYTTÄMINEN WEB-SELAIMEN KAUTTA

TCP-YHTEYDEN KÄYTTÄMINEN WEB-SELAIMEN KAUTTA

Tatu Alapoikela
Opinnäytetyö
Kevät 2017
Tietotekniikan koulutusohjelma
Oulun ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun ammattikorkeakoulu
Tietotekniikan koulutusohjelma, ohjelmistokehitys

Tekijä(t): Tatu Alapoikela

Opinnäytetyön nimi: TCP-yhteyden käyttäminen web-selaimen kautta

Työn ohjaaja(t): Pertti Heikkilä

Työn valmistumislukukausi ja -vuosi: Kevät 2017

Sivumäärä: 28

Työn tarkoituksena oli suunnitella ja toteuttaa Meiko Oy -nimiselle yritykselle sovellus, jonka avulla voidaan käyttää selaimessa toimivaa kassajärjestelmää lähiverkossa olevien maksupäätteiden kanssa. Sovellus ohjaa määritellystä WebSocket-portista tulevan datan TCP:lle ja TCP:ltä takaisin WebSocketille.

Sovelluksen avulla kassajärjestelmää voidaan käyttää verkkoselaimen kautta, eikä sitä tarvitse toteuttaa erillisenä ohjelmana.

Sovellus toteutettiin JavaScriptillä ja HTML-kielellä. Node.JS:n ja Electronin avulla. Opinnäytetyön aikana sain toteutettua sovelluksen, joka ohjaa tarvittavat tiedot maksupäätteen ja kassan välillä.

Asiasanat: tiedonsiirto, web-ohjelmointi, JavaScript, Node.js, Electron, TCP, WebSocket, palvelin

ALKULAUSE

Haluan kiittää mielenkiintoisesta opinnäytetyöaiheesta Meiko Oy:tä ja Meikon toimitusjohtajaa Mikko Kutilaista. Kiitokset myös ohjaavalle opettajalle Pertti Heikkilälle opinnäytetyön ohjauksesta ja Tuula Hopeavuorelle kieliasun tarkastamisesta.

24.3.2017

Tatu Alapoikela

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ	3
ALKULAUSE	4
SISÄLLYS	5
SANASTO	6
1 JOHDANTO	7
2 TEKNOLOGIAT JA KIELET	8
2.1 Node.js	8
2.2 JavaScript-ohjelmointikieli	8
2.3 NPM	9
2.4 Electron	9
2.5 WebSocket	11
2.6 TCP	11
2.7 Käytetyt työkalut	12
2.7.1 Sublime Text 3	12
2.7.2 Dark WebSocket Terminal	12
2.7.3 PacketSender ja Netcat	13
3 SOVELLUKSEN TOTEUTUS	15
3.1 WebSocket-palvelin	15
3.2 TCP-palvelin	16
3.3 Electron-sovelluksen luominen	17
3.4 Package.json	17
3.5 Sovelluksen rakenne	18
3.6 WebSocket-viestien ohjaaminen TCP:lle	19
3.7 Virheilmoitukset	21
3.8 Asetukset	22
3.9 Toimivuuden testaaminen	23
4 JATKOKEHITYS	25
5 YHTEENVETO	26
6 LÄHTEET	27

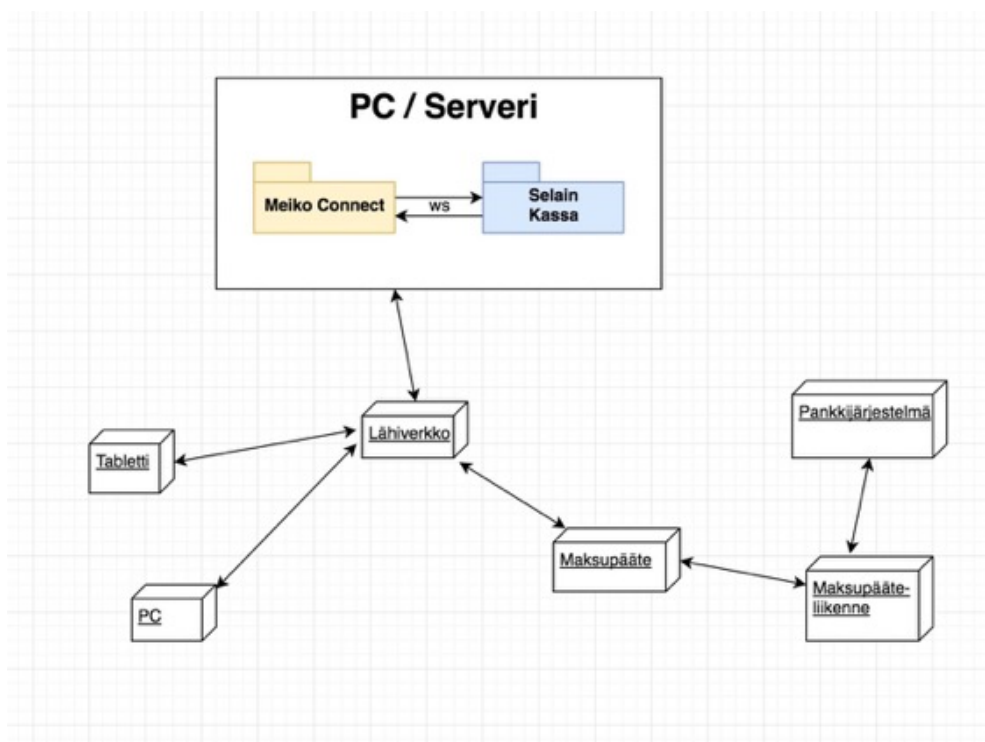
SANASTO

Electron	Node.js-sovelluskehys työpöytäsovelluksien toteuttamiseen
HTTP	Hypertext Transfer Protocol. Hypertekstin siirtoprotokolla
JavaScript	Web-ympäristössä käytettävä ohjelmointikieli
Node.js	JavaScriptiin perustuva kehitysalusta
REST	Representational State Transfer, arkkitehtuurimalli rajapintojen toteuttamiseen
TCP	Transmission Control Protocol, tietoliikenneprotokolla
WebSocket	Kaksisuuntainen kommunikaatioprotokolla
WLAN	Wireless Local Area Network, Langaton lähiverkkotekniikka

1 JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön aiheena oli suunnitella ja toteuttaa Meiko Oy -nimiselle yritykselle sovellus, jonka avulla voidaan käyttää nykyistä selainpohjaista kassajärjestelmää lähiverkossa toimivan maksupäätteen kanssa. Sovellus ohjaa verkkoselaimelta WebSocket-viestit maksupäätteelle TCP-tietoliikenne protokollan kautta. Tämän sovelluksen avulla myös iPadilla pystyy käyttämään kassajärjestelmää ja maksupäätettä. Verkkoselaimesta ei voi lähettää ulospäin viestejä käyttäen TCP:tä. WebSocketin avulla voidaan kommunikoida HTTP-yhteydellä palvelimen kanssa. Maksupäätte toimii WLAN-yhteydellä ja se ottaa vastaan TCP-viestejä. Sovellus ottaa vastaan verkkoselaimen WebSocket-viestit ja ohjaa ne maksupäätteelle TCP-yhteydellä. (Kuva 1.)

Työn toteuttamisessa lähdin liikkeelle tutkimalla mahdollisia työkaluja ja tapoja, joilla sovellus voitaisiin toteuttaa. Sovelluksen toteutin JavaScriptillä käyttäen NodeJS:ää ja Electronia. Työn aloittaessa minulla ei ollut kovin paljoa kokemusta näistä tekniikoista.

KUVA 1. Kuvaus järjestelmän toiminnasta

2 TEKNOLOGIAT JA KIELET

2.1 Node.js

Node.js on avoimen lähdekoodin ajoympäristö. Se käyttää Googlen kehittämää V8-JavaScript-moottoria. Ryan Dahlin julkaisi ensimmäisen version Node.js:stä toukokuussa 2009. (1.)

Node.js:n avulla voidaan tehdä kokonaan palvelinpuolen koodi JavaScriptillä, mukaan lukien web-palvelin, palvelinpuolen skriptit ja web-sovelluksen toiminnallisuus (2, s. 2–3).

2.2 JavaScript-ohjelmointikieli

JavaScript on kevyt alustariippumaton olio-ohjelmointikieli. JavaScript sisältää useita kirjastoja, kuten Array, Date, Math, ja lisäksi erilaisia kielielementtejä. JavaScriptin avulla voidaan lisätä verkkosivuille dynaamista toiminnallisuutta. JavaScriptiä voidaan laajentaa lisäosien avulla. (3.)

Asiakaspuolella JavaScriptiä voi hallita esimerkiksi HTML-lomakkeita ja ottaa vastaan käyttäjän tapahtumia, kuten hiiren klikkauksia, lomakkeen lähettämistä ja sivulla navigointia. JavaScriptiä voidaan ajaa myös palvelinpuolella, joka antaa mahdollisuuden web-ohjelmalle kommunikoida esimerkiksi tietokannan kanssa ja muokata tiedostoja palvelimella. (3.)

JavaScript julkaistiin toukokuussa 1995 ja sen kehitti alun perin Netscapen Brendan Eich. Alun perin JavaScript julkaistiin nimellä Mocha, myöhemmin se nimettiin LiveScriptiksi, ja lopulta nimi muuttui JavaScriptiksi, kun Netscape yhdistyi Sun Microsystemsin kanssa. Sun Microsystems on kehittänyt Java-ohjelmointikielen. JavaScript ja Java ovat kuitenkin eroavia tekniikoita, eikä niillä ole tekemistä toistensa kanssa. JavaScriptin suosion ansiosta Microsoft kehitti yhteensopivan version vuonna 1996 nimeltä JScript. (2, s. 5.)

Netscape esitteli joulukuussa 1995 JavaScriptin julkaisun jälkeen mahdollisuuden käyttää JavaScriptiä myös palvelinpuolen skripteissä. Myöhemmin julkais-

tiin Node.js, jolla voidaan käyttää JavaScriptiä palvelinpuolella tehokkaammin. (4.)

2.3 NPM

NPM eli Node Package Manager on Node.js:lle kehitetty pakettimanageri, joka hallitsee projektin riippuvuudet, asennukset ja päivittämisen. NPM on säilö avoimen lähdekoodin Node.js-projekteille ja lisäksi komentorivityökalu, jonka avulla voidaan asentaa paketteja. NPM:stä löytyy paljon Node.js-kirjastoja ja ohjelmia. Uusia paketteja ja kirjastoja julkaistaan päivittäin ja niitä voi etsiä osoitteesta <http://search.npmjs.org/>. Halutut paketit voidaan asentaa helposti yhdellä komentorivikomennolla. Asennettavat paketit voivat vaatia myös muita julkaistuja paketteja, NPM asentaa tarvittavat paketit automaattisesti. (5.)

Esimerkiksi Electron-sovelluskehityksen asentaminen projektikansioon tapahtuu yksinkertaisesti komennolla "npm install electron-prebuilt".

2.4 Electron

Electron on GitHubin kehittämä järjestelmäriippumaton sovelluskehys. Ensimmäinen versio Electronista julkaistiin 15. heinäkuuta 2013. Alun perin Electronia kutsuttiin Atom Shelliksi. (7.)

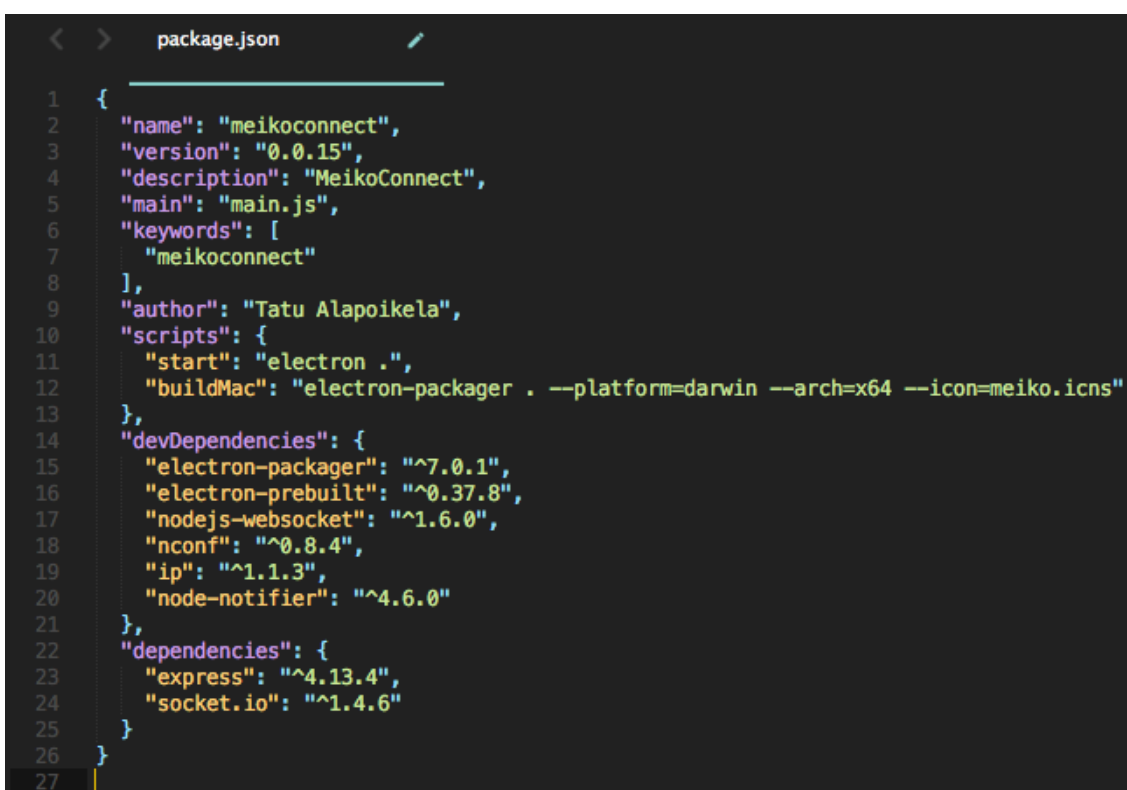
Electronilla voidaan kehittää Node.js:ää käyttäen alustariippumattomia työpöytäsovelluksia. Sillä on kehitetty esimerkiksi Atom-tekstieditori ja Visual Studio Code. (8.)

Electron sisältää monia ominaisuuksia, jotka helpottavat sovelluksen kehittämistä. Siihen saa automaattiset päivitykset, jotka toimivat macOS-, Windows- ja Linux-käyttöjärjestelmissä. Se tukee suoraan käyttöjärjestelmän natiiveja valikoita ja ilmoituksia. Sovellusten julkaiseminen on helppoa, koska se sisältää myös asennusohjelmat Windowsille. Electron käyttää ytimenä Chromium-verkkoselainta. Sovellusten käyttöliittymän voi toteuttaa esimerkiksi HTML-kuvauskielellä. Electronilla perussovellus muodostuu kolmesta tiedostosta.

package.json

Ensimmäinen sovelluksen perustiedostoista on package.json, joka on metatieto-tiedosto. Tähän tiedostoon sisällytetään kaikki tarvittavat tiedot sovelluksen kehittämiseen. Kuvassa 2 projektin package.json-tiedosto. Tämä tiedosto voi sisältää esimerkiksi:

- Ohjelman version
- Kuvaus ohjelmasta
- Avainsanat
- Sovelluksen kehittäjät
- Sovelluksen riippuvuudet ja riippuvuuksien tietolähteet (9.)


```
1  {
2    "name": "meikoconnect",
3    "version": "0.0.15",
4    "description": "MeikoConnect",
5    "main": "main.js",
6    "keywords": [
7      "meikoconnect"
8    ],
9    "author": "Tatu Alapoikela",
10   "scripts": {
11     "start": "electron .",
12     "buildMac": "electron-packager . --platform=darwin --arch=x64 --icon=meiko.icns"
13   },
14   "devDependencies": {
15     "electron-packager": "^7.0.1",
16     "electron-prebuilt": "^0.37.8",
17     "nodejs-websocket": "^1.6.0",
18     "nconf": "^0.8.4",
19     "ip": "^1.1.3",
20     "node-notifier": "^4.6.0"
21   },
22   "dependencies": {
23     "express": "^4.13.4",
24     "socket.io": "^1.4.6"
25   }
26 }
```

KUVA 2. package.json-tiedosto

Index.html

Toinen sovelluksen perustiedostoista on index.html, jolla toteutetaan sovellukseen graafinen käyttöliittymä. Index.html-tiedosto ladataan oletuksena HTTP-palvelimen osoitetta kutsuttaessa. Electron-sovelluksessa index.js-tiedostossa määritellään index.html-tiedosto ladattavaksi näkymään.

index.js

Kolmas sovelluksen perustiedostoista on index.js. Tähän tiedostoon voidaan tehdä sovelluksen sisältämät toiminallisuudet. Index.js-tiedosto ladataan Node.js sovelluksessa aluksi package.json-tiedoston tarkistamisen jälkeen. Node.js-sovelluksessa tiedostoa ei ole pakollista nimetä index.js:ksi, mutta se helpottaa koodin tarkkailussa ymmärtämään, mikä tiedosto ajetaan ensimmäiseksi.

2.5 WebSocket

WebSocket on kaksisuuntainen (full-duplex) yhteys, joka mahdollistaa kommunikoinnin verkkoselaimen ja palvelimen välillä. WebSocket yhteyden luomisen jälkeen yhteys pysyy auki, kunnes käyttäjä tai palvelin katkaisee yhteyden. Avoimella yhteydellä käyttäjä ja palvelin voivat lähettää viestejä molempiin suuntiin. Tämä mahdollistaa tapahtumapohjaisen verkkosovelluskehittämisen. (10.)

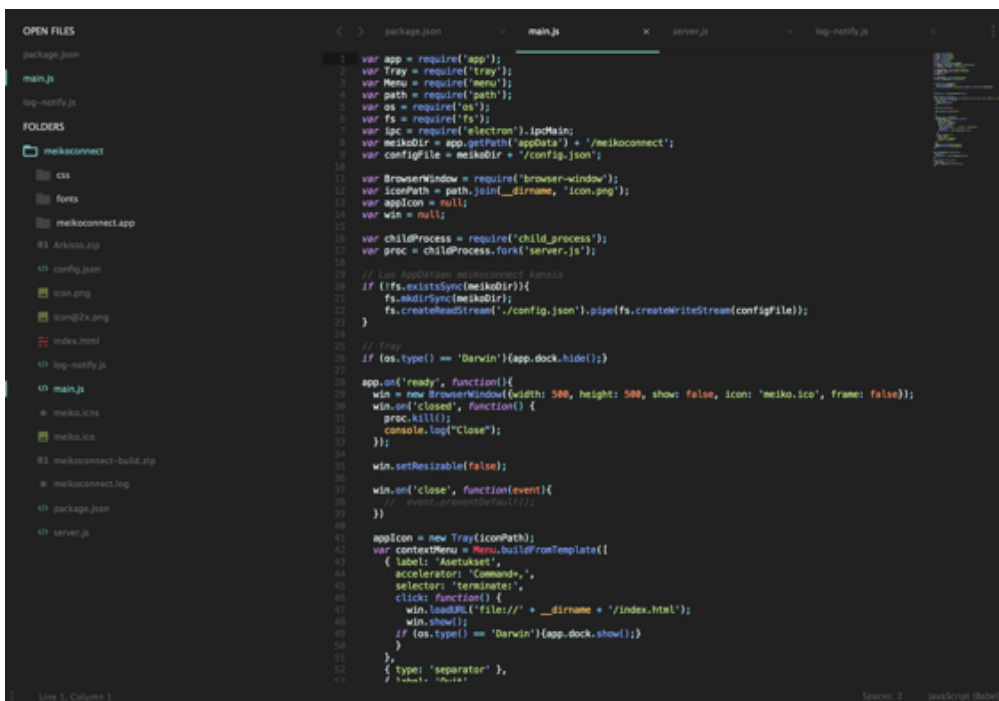
2.6 TCP

TCP (Transmission Control Protocol) on tietoliikenneprotokolla, jolla luodaan yhteys laitteiden välillä. TCP toimii yhdessä IP:n (Internet Protocol) kanssa. Sillä määritellään, kuinka laitteet lähettävät datapaketteja toisten laitteiden välillä. Yhteys muodostetaan eri laitteiden välillä käyttäen IP-osoitetta ja porttia. TCP-protokollan päälle on rakennettu esimerkiksi HTTP-, SMTP-, Telnet-, SSH-, FTP- ja WebSocket-protokollat. Protokollat toimivat porttinumeron perusteella.

2.7 Käytetyt työkalut

2.7.1 Sublime Text 3

Sublime Text on alustariippumaton tekstieditori, joka tukee natiivisti useita eri ohjelmointikieliä, ja sitä pystyy laajentamaan erilaisilla laajennuksilla. Sublime toimii nopeasti isojenkin projektien kanssa ja se sisältää paljon hyödyllisiä ominaisuuksia kehittämiseen. Opinnäytetyöprojektin toteuttamiseen Sublime Text 3 soveltui hyvin, enkä tarvinnut muita editoreita lisäksi. Kuvassa 3 on Sublime Text 3 -editorin käyttöliittymä.

KUVA 3. Sublime Text 3 -käyttöliittymä

2.7.2 Dark WebSocket Terminal

DWST on pieni komentorivisovellus, jolla pystyy testaamaan WebSocket-palvelimen toimivuutta. Sovellus on ladattavissa ilmaiseksi Chrome-selaimen kaupasta. Sovellus toimii Chrome-selaimen lisäosana. Kuvassa 4 näkyy WebSocket-viestien lähettäminen DWST-sovelluksella.

```
14:39:26 command: /connect ws://echo.websocket.org
14:39:26 system: Connecting to ws://echo.websocket.org/
                No protocol negotiation.
14:39:28 system: Connection established.
14:39:32 command: /send Testi
14:39:32      sent: Testi
14:39:34 received: Testi
14:40:05 command: /disconnect
14:40:05 system: Closing connection to ws://echo.websocket.org/
14:40:05 system: Connection closed.
                Close status: 1005 (No Status Rcvd)
                Session length: 37403ms
14:40:12 command: /help
14:40:12 system: DWST Guide to Galaxy

                Type /help <command> for instructions.

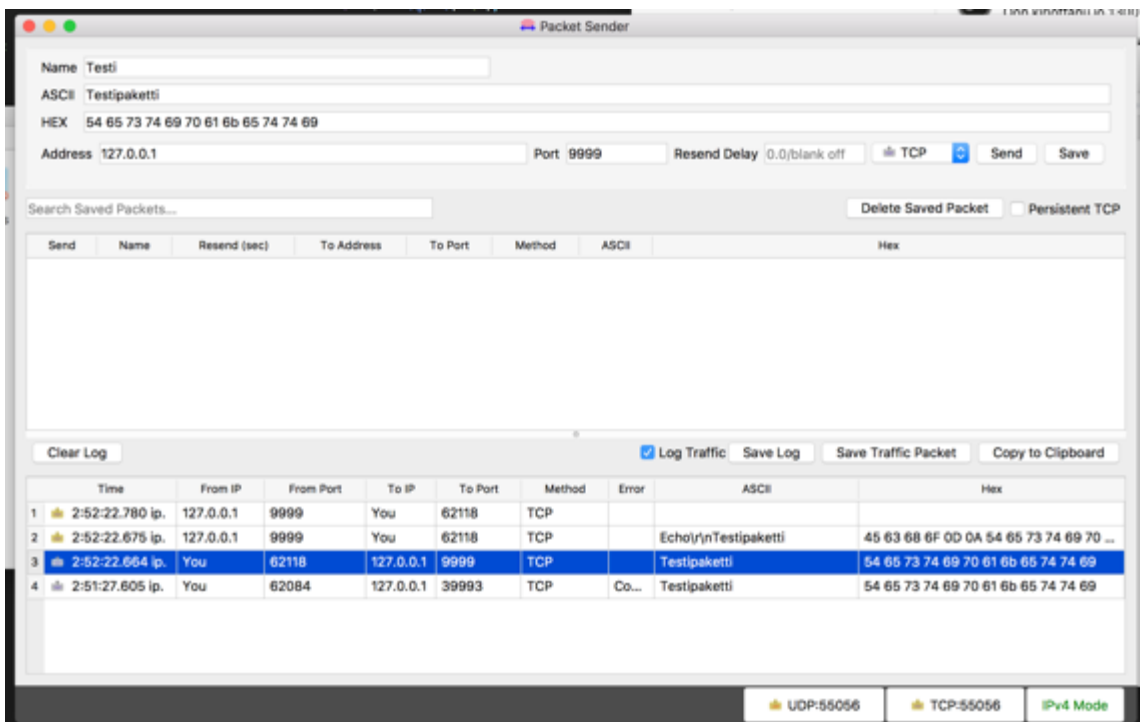
Commands: help      - get help
          bins      - list loaded binaries
          spam      - run a command multiple times in a row
          send      - send textual data
          clear     - clear the screen
          texts     - list loaded texts
          forget    - empty history
          splash    - revisit welcome screen
          binary    - send binary data
          connect   - connect to a server
          loadbin   - load binary data from a file
          loadtext  - load text data from a file
          interval  - run an other command periodically
          disconnect - disconnect from a server

14:40:47 | ← dwst
```

KUVA 4. DWST-WebSocket-ohjelma

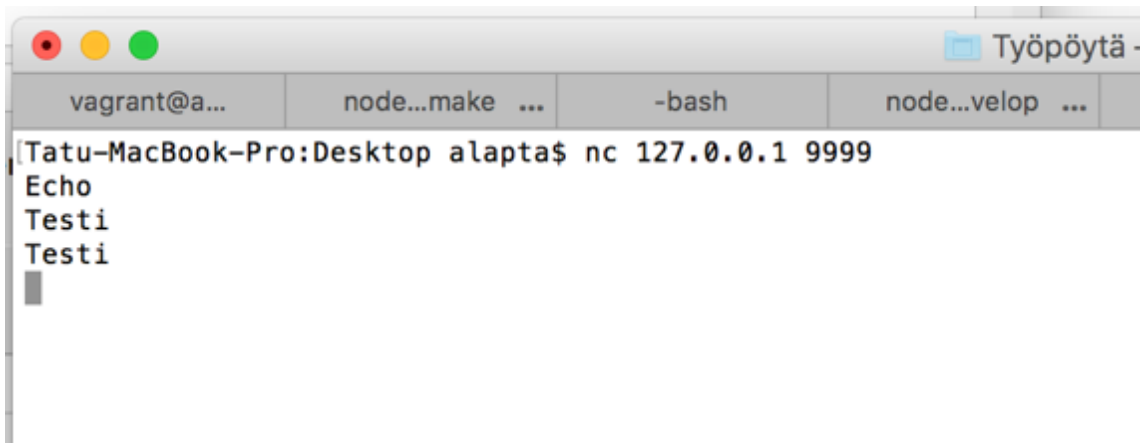
2.7.3 PacketSender ja Netcat

PacketSender on alustariippumaton avoimen lähdekoodin sovellus TCP/UDP-yhteyksien testaamiseen. Sovelluksella voi lähettää viestit ASCII- tai HEX-muodossa. PacketSender-sovellus sisältää myös komentorivilaajennoksen. Itse käytin kuitenkin yhteyksien testaamiseen graafista käyttöliittymää. Lisäksi käytin myös Unix-ympäristöistä tuttua Netcat (nc) -verkkotyökalua TCP-yhteyksien luomiseen. Kuvassa 5 näkyy TCP-viestin lähettäminen Packet Senderillä.

KUVA 5. PacketSender-käyttöliittymä

Saman viestin lähettäminen komentorivin kautta käyttäen Netcatia tapahtuu yhdistämällä ensin palvelimeen komennolla: "nc ip-osoite portti". Yhteyden muodostamisen jälkeen voi lähettää viestejä yhdistetylle palvelimelle. (Kuva 6.)

KUVA 6. TCP-yhteyden muodostaminen käyttäen Netcatia

3 SOVELLUKSEN TOTEUTUS

Projektin toimeksiantajana toimi Meiko Oy -niminen yritys Jyväskylästä. Sovelluksen toteuttamiseen oli vaatimuksena, että sovelluksen avulla verkkoselaimessa toimiva kassajärjestelmä pystyisi kommunikoimaan lähiverkossa toimivan maksupäätteen kanssa. Sovelluksen avulla ohjataan selaimesta tulevat WebSocket-viestit TCP:n kautta maksupäätteelle ja palautetaan TCP-viesti takaisin WebSocketin kautta kassajärjestelmälle selaimen. Sovelluksen pitäisi toimia taustalla, eikä vaatia käyttäjältä erillisiä toimenpiteitä. Työpaikalla oli ajatuksena, että työ toteutettaisiin JavaScript-ohjelmointikielellä. Työkalut ja tavan sovelluksen toteutukseen sain kuitenkin itse valita.

Päätin toteuttaa sovelluksen JavaScriptillä ja Node.js:llä, vaikkei minulla ollutkaan sen kummempaa kokemusta työskentelystä kyseisistä tekniikoista. Sovelluskehityksiä vertaillen jäi vaihtoehtoiksi kaksi samantyylistä kehystä: Electron ja NW.js.

Työkalujen valinnan jälkeen aloitin tutustumalla Node.js:n ja JavaScriptin toimintaan. Node.js avulla TCP- ja WebSocket-palvelimien toteuttaminen oli melko yksinkertaista. Aloitin toteuttamalla erikseen toimivat palvelimet ja Electron-sovelluksen.

3.1 WebSocket-palvelin

Ensimmäisenä vaiheena toteutin Node.js:llä WebSocket-palvelimen.

WebSocket-palvelimen toteuttaminen oli melko yksinkertaista Node.js:n valmiiden kirjastojen avulla. Yksinkertaisuudessaan WebSocket-palvelimen voi toteuttaa muutamalla rivillä koodia, käyttäen ws-kirjastoa. Koodin toimintaa voidaan testata ajamalla se komentorivissä komennolla "node websocket.js".

WebSocket-palvelin kuuntelee porttia 8080, ja palauttaa yhdistämisen jälkeen käyttäjälle ilmoituksen "Yhdistetty". (Kuva 7.) Viestin lähettämisen jälkeen sovellus palauttaa käyttäjälle lähetetyn viestin.

```

1 var WebSocketServer = require('ws').Server
2   , wss = new WebSocketServer({ port: 8080 });
3
4 wss.on('connection', function connection(ws) {
5   ws.on('message', function incoming(message) {
6     console.log('Vastaanotettu: %s', message);
7   });
8
9   ws.send('Yhdistetty');
0 });|

```

KUVA 7. WebSocket-palvelin

3.2 TCP-palvelin

Seuraavaksi tutustuin Node.js:n net-kirjastoon, joka sisältää tarvittavat asiat TCP-palvelimen toteuttamiseen. Yksinkertaisuudessaan sovelluksen saa ottamaan vastaan paketteja muutamalla rivillä koodilla. Kuvan 8 esimerkissä luodaan aluksi palvelin, joka kuuntelee koneen paikallisverkon portista 9999 tulevia paketteja. Ensimmäisenä kun asiakasohjelma yhdistää palvelimeen, se palauttaa käyttäjälle viestin "Yhdistetty". Tämän jälkeen se kuuntelee asiakasohjelman lähettämiä viestejä ja palauttaa ne takaisin.

```

< > tcp.js
1 // Server
2
3 var net = require('net');
4
5 var server = net.createServer(function(socket) {
6   socket.write('Yhdistetty\r\n');
7   socket.pipe(socket);
8 });
9
10 server.listen(9999, '127.0.0.1');
11
12

```

KUVA 8. TCP-palvelin ja toiminta Netcatissa

3.3 Electron-sovelluksen luominen

Electron-sovelluksen kehittäminen aloitetaan määrittelemällä projekti npm:n avulla, käyttäen komentoa "npm init", jossa lisätään sovelluksen tiedot ja määrittelyt package.json-tiedostoon. Tämän jälkeen asennetaan npm:llä Electron-paketti komennolla "npm i electron-prebuilt --save-dev". (Kuva 9.)

```
[Tatu-MBP:Opinnaytetyo alapta$ npm init
This utility will walk you through creating a package.json file.
It only covers the most common items, and tries to guess sensible defaults
.

See `npm help json` for definitive documentation on these fields
and exactly what they do.

Use `npm install <pkg> --save` afterwards to install a package and
save it as a dependency in the package.json file.

Press ^C at any time to quit.
[name: (Opinnaytetyo) electron-test
[version: (1.0.0) 0.0.1
[description: electron harjoitus
[entry point: (index.js)
[test command:
[git repository:
[keywords:
[author: Tatu Alapoikela
[license: (ISC)
About to write to /Users/alapta/Documents/Opinnaytetyo/package.json:

{
  "name": "electron-test",
  "version": "0.0.1",
  "description": "electron harjoitus",
  "main": "index.js",
  "scripts": {
    "test": "echo \"Error: no test specified\" && exit 1"
  },
  "author": "Tatu Alapoikela",
  "license": "ISC"
}

[Is this ok? (yes) yes
[Tatu-MBP:Opinnaytetyo alapta$ npm i electron-prebuilt --save-dev

> electron-prebuilt@1.4.6 postinstall /Users/alapta/Documents/Opinnaytetyo
/node_modules/electron-prebuilt
```

KUVA 9. Electron-sovelluksen alkumäärittelyt

3.4 Package.json

Package.json-tiedostoon määritellään sovelluksen tiedot, kuten nimi, versio-
numero ja ensimmäisenä ladattava tiedosto. Sovelluksen päätiedostona toimii in-
dex.js, joka määritellään main-tagilla. Seuraavaksi lisätään start-skripti, jonka
perusteella sovelluksen käynnistyessä ajetaan määritelty komento. Start-
skriptiin kirjoitetaan electron ja sovelluksen käynnistyskohta. (Kuva 10.) Electron
ladataan node_modules-kansiosta.

```
package.json

1  {
2    "name": "electron-test",
3    "version": "0.0.1",
4    "description": "electron harjoitus",
5    "main": "index.js",
6    "scripts": {
7      "start": "electron ."
8    },
9    "author": "Tatu Alapoikela",
10   "license": "ISC",
11   "devDependencies": {
12     "electron-prebuilt": "^1.4.6"
13   }
14 }
15
```

KUVA 10. package.json-tiedosto

3.5 Sovelluksen rakenne

Electron-sovelluksella ei ole pakollista kansiorakennetta, vaan tiedostot voidaan ladata halutuista paikoista. Electronin asentamisen jälkeen projektiin pitää lisätä myös tiedostot toiminnallisuutta ja ulkoasua varten. Aluksi luodaan index.js- ja index.html-tiedostot.

Index.js-tiedosto ladataan sovelluksen käynnistyessä ja siihen kirjoitetaan mitä sovellus tekee. Ensin ladataan sovelluksen riippuvuudet ja määritellään käytettävät muuttujat. Tämän jälkeen luodaan ikkuna, johon ladataan index.html-tiedosto, joka sisältää mitä ikkunassa näytetään. (Kuva 11.)

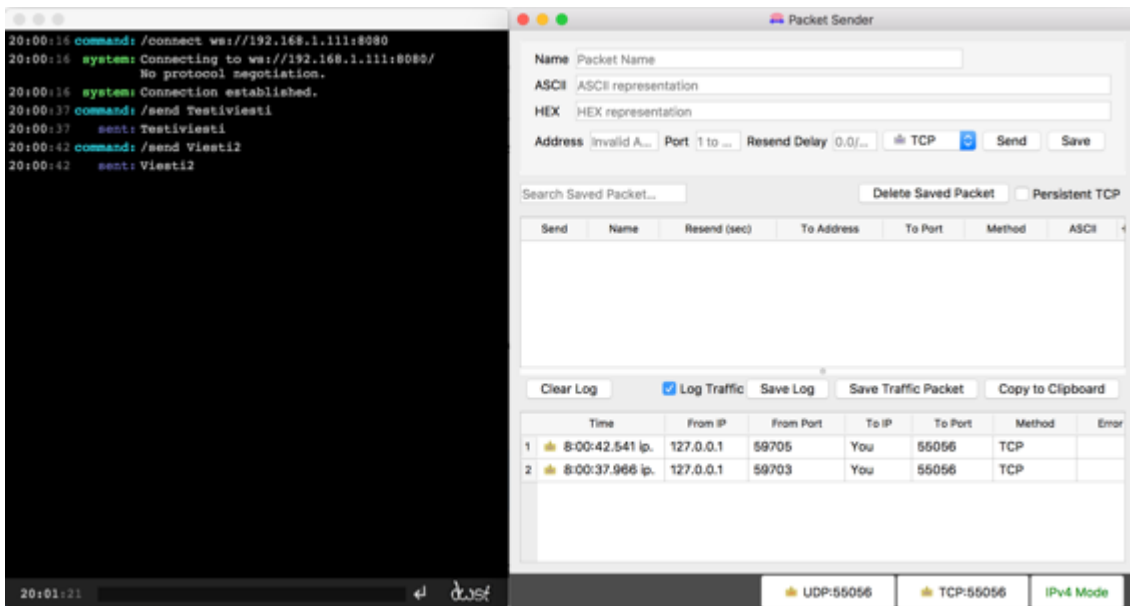
```
package.json  x  index.js  x  index.html  x
1  const {app, BrowserWindow} = require('electron')
2  const path = require('path')
3  const url = require('url')
4
5  let win
6
7  function createWindow () {
8    // Luodaan ikkuna
9    win = new BrowserWindow({width: 400, height: 300})
10
11    // Ladataan index.html
12    win.loadURL(url.format({
13      pathname: path.join(__dirname, 'index.html'),
14      protocol: 'file:',
15      slashes: true
16    }))
17
18    win.on('closed', () => {
19      win = null
20    })
21  }
22
23  app.on('ready', createWindow)
24
25  app.on('window-all-closed', () => {
26    if (process.platform !== 'darwin') {
27      app.quit()
28    }
29  })
```

KUVA 11. Index.js-tiedosto

Index.html-tiedosto ladataan ikkunan käynnistyessä ja ikkunan sisältö tulee tämän tiedoston perusteella.

3.6 WebSocket-viestien ohjaaminen TCP:lle

Aluksi loin sovellukseen WebSocket-palvelun käyttäen nodejs-websocket-pakettia. WebSocket-palvelun sisällä pyörii TCP-palvelu, joka hyödyntää Node.js:n net-pakettia. WebSocket-palvelin kuuntelee selaimelta tulevia viestejä ja kerää ne jonoon ja lähettää ne yhdistyessä TCP:llä asetustiedostossa määrättyyn osoitteeseen. Samanaikaisesti WebSocket-palvelun sisällä TCP-palvelu kuuntelee vastaantulevia TCP-viestejä ja ohjaa ne takaisin Websocketille. Yhteys muodostetaan DWST-työkalua käyttäen komennolla `"/connect ws://ip-osoite:portti"`. Viestin lähettämisen jälkeen viesti näkyy Packet Sender-sovelluksessa, joka ottaa vastaan TCP-viestit. (Kuva 12.)

Kuva 12. Dark WebSocket Terminal ja PacketSender

Käynnistyessään WebSocket-palvelu odottaa, kunnes TCP-yhteys on muodostettu ja laittaa sovelluksen yhdistetty-tilaan ja ohjaa osoitteeseen saapuvat WebSocket-viestit jonosta TCP:lle. (Kuva 13.)

```

function send(message) {
  if(message)buffer.push(message);

  if (connected) {
    for (var i in buffer) {
      client.write(buffer[i]);
    }
    buffer = [];
    return true;
  }
  else {
    return false;
  }
}

function connect() {
  client.connect(config.tcpPort, config.tcpIP, function() {
    connected = true;
    send();
  });
}

```

KUVA 13. Viestien lähetyksen ja yhteyden kuunteleminen

Sovellus seuraa, jos yhteyttä ei jostain syystä saada muodostettua. Sovellus luo virhetilanteista lokitiedoston ja palauttaa käyttäjälle virheilmoituksen. Jos maksupäätteeseen yhdistämisessä tulee virhe, sovellus katkaisee myös WebSocket-yhteyden selaimessa, joten viestejä ei voi lähettää, ennen kuin yhteys on muodostettu uudelleen. Sovelluksen virheilmoitukset hoidetaan log-notify.js-tiedoston kautta. (Kuva 14.)

```
40
41 client.on('close', function() {
42     connected = false;
43 });
44
45 client.on('error', function(ex) {
46     if (ex.code == 'ECONNREFUSED') {
47         m.logNotify(ex, 'Ei yhteyttä maksupäätteeseen.');
```


Meiko Connect
Ei yhteyttä maksupäätteeseen.

```
48     }
49     else {
50         m.logNotify(ex, 'Yhteysvirhe');
51     }
52
53     connection.close();
54 });
55
56
```

KUVA 14. Virheiden seuraaminen ja virheilmoitus

3.7 Virheilmoitukset

Sovellus huomaa, jos jostain syystä selaimen kautta ei pystytä ottamaan yhteyttä maksupäätteeseen ja ilmoittaa siitä käyttäjälle. Sovellus tekee lisäksi merkinnän lokitiedostoon. Virheilmoitukset käyttäjälle näytetään käyttäen käyttöjärjestelmän ilmoituskeskusta. Ilmoitukset sovelluksessa on toteutettu node-notifier-paketin avulla. Lokitiedosto kirjoitetaan käyttöjärjestelmän AppData-kansioon. Kyseinen kansio sisältää myös sovelluksen asetustiedostot. Virheilmoituksia varten sovelluksessa luodaan käyttöjärjestelmäkohtaisesti sovellukselle kansio järjestelmän AppData-kansioon. (Kuva 15.)

```
var fs = require('fs');
var os = require('os');
var util = require('util');
var path = require('path');

var log_stdout = process.stdout;
const notifier = require('node-notifier');

if (os.platform() == 'win32'){
    var log_file = fs.createWriteStream(process.env.APPDATA + '\\meikoconnect\\meikoconnect.log', {flags : 'a'});
}
else{
    var log_file = fs.createWriteStream(process.env.HOME + '/Library/Application Support/meikoconnect/meikoconnect.log', {flags : 'a'});
}

function logNotify(d, m) { //
    log_file.write(new Date().toISOString() + '\n');
    log_file.write(util.format(d) + '\n\n');
    log_stdout.write(util.format(d) + '\n\n');

    notifier.notify({
        title: "Meiko Connect",
        message: m,
        icon: path.join(__dirname, 'icon@2x.png'),
    });
};
exports.logNotify = logNotify;
```

KUVA 15. Virheilmoitusten näyttäminen ja kirjaaminen lokiin.

3.8 Asetukset

Sovelluksen asetukset ladataan config.json-tiedostosta, joka sijaitsee käyttöjärjestelmän AppData-kansiossa. Tiedostossa säilytetään tiedot maksupäätteen WebSocket-portista, IP-osoitteesta ja TCP-portista. Lisäksi sovelluksessa on myös oletusasetukset tiedoille. Asetustietoja voi päivittää sovelluksen asetusvalikosta. (Kuva 16.)

KUVA 16. Aetusvalikko ja config.json-tiedosto

Aetusvalikon ulkoasu tulee index.html tiedostosta, joka ladataan piilotettuna sovelluksen käynnistyessä. Aetusvalikko avataan käyttöjärjestelmän valikkopalkissa. Sovelluksessa ei ole itsessään muuta käyttöliittymää kuin asetusvalikko, kuvake valikkopalkissa ja virheilmoitukset. Sovelluksen käynnistyessä luodaan asetusikkuna piilotettuna. (Kuva 17.) Käyttöjärjestelmän sovellusvalikon kuvakkeesta avattaessa asetukset, ikkunan tila vaihdetaan näkyväksi.

KUVA 17. main.js-tiedosto ja ikkunan luonti

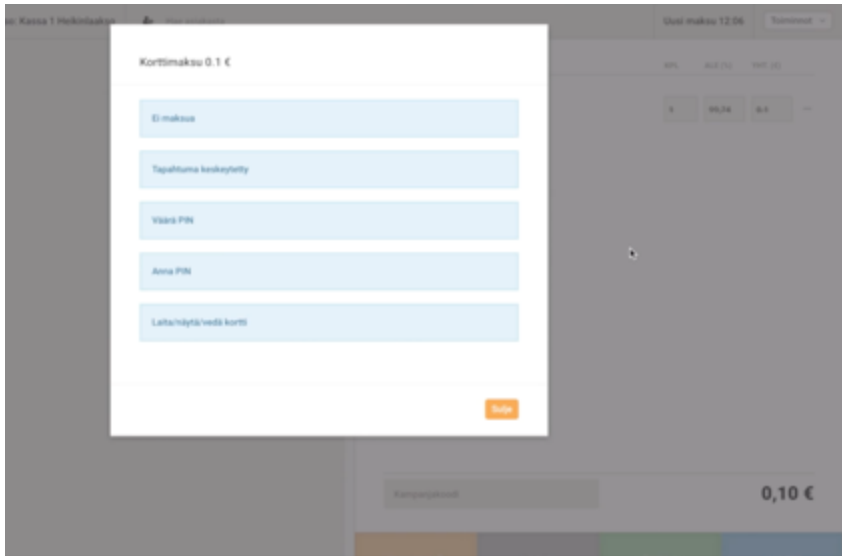
3.9 Toimivuuden testaaminen

Sovellusta kehittäessä testasin sovelluksen toimivuutta käyttäen Dark WebSocket Terminalia, PacketSenderiä ja netcatia. Näillä työkaluilla pystyin testaamaan, että sovellus ohjasi WebSocketilta lähtevät viestit TCP:lle. Toiminnallisuuden varmistuttua kävin Jyväskylässä Meiko Oy:n toimistolla kokeilemas-
sa sovelluksen toimintaa maksupäätteen ja oikean kassasovelluksen kanssa. Aluksi käynnistettiin kassasovellus ja kassan asetuksissa määriteltiin maksu-
päätteen osoitteeksi luodun MeikoConnect-sovelluksen tiedot. Kassasovelluk-
sesta lähtevät maksupyynnöt tulivat maksupäätteelle ja maksun pystyi hoita-
maan. (Kuva 18.)

KUVA 18. Testausta Yomani-maksupäätteellä

Selaimessa kassasovellus saa maksupäätteeltä tiedot maksun tilasta. Maksu-
päätte palauttaa kassajärjestelmälle tiedot PIN-koodin syötöstä ja maksun onnis-
tumisesta. (Kuva 19.)

KUVA 19. Maksutilanne kassajärjestelmässä

4 JATKOKEHITYS

Sovellus toimii tällä hetkellä vaatimusten mukaisesti, niin että maksupääteliikenne toimii. Asetusvalikon ulkoasua pitää päivittää myöhemmin myös. Käyttöliittymän toteuttamiseen voisi käyttää React-desktopia, joka tukee suoraan käyttöjärjestelmän natiivikomponentteja, jolloin sovelluksesta saisi yhtenäisen näköisen käyttöjärjestelmän kanssa. Tulevaisuudessa sovellukseen on tarkoituksena lisätä myös mahdollisuus tulostamisen ohjaamiselle, niin että sovellus ohjaisi automaattisesti kuittien tulostamisen määriteltyyn kuittitulostimeen.

5 YHTEENVETO

Opinnäytetyön tavoitteena oli luoda Meiko Oy:lle sovellus, jonka avulla voi käyttää yhtä maksupäätettä useammalla laitteella. Toimeksiantajalla oli alkutilanteessa käytössä verkkoselaimessa toimiva kassajärjestelmä ja maksupäätteen kanssa kommunikointiin hyödyntäen Google Chromelle kehitetyn lisäosan avulla. Itselläni ei ollut aiempaa kokemusta tällaisen kokonaisuuden toteuttamisesta, mutta tutkimalla mahdollisia tekniikoita toimiva sovellus tuli valmiiksi.

Työn toteuttaminen oli mielenkiintoista ja samalla oppi paljon JavaScriptillä kehittämistä. Projektin tein etänä kotoa ja työn etenemistä seurattiin viikoittaisilla nettipalavereilla Skypeä käyttäen. Palavereissa kävimme läpi työn tilanteen ja mitä seuraavina päivinä olisi tarkoitus tehdä.

LÄHTEET

1. Node.js. 2016. Wikipedia. Saatavissa: <https://en.wikipedia.org/wiki/Node.js>. Hakupäivä 17.5.2016.
2. Negrino, Tom – Smith, Dori. 2007. Javascript - Tehokas hallinta.
3. Introduction of JavaScript. 2016. Mozilla Developer Network. Saatavissa: <https://developer.mozilla.org/en-US/docs/Web/JavaScript/Guide/Introduction> Hakupäivä 8.6.2016.
4. Server-Side Javascript: Back With a Vengeance. 2009. Readwrite. Saatavissa: <http://readwrite.com/2009/12/17/server-side-javascript-back-with-a-vengeance/>. Hakupäivä 8.6.2016.
5. Reed, Nico. 2011. What is npm?. Nodejitsu. Saatavissa: <https://docs.nodejitsu.com/articles/getting-started/npm/what-is-npm/>. Hakupäivä 18.5.2016.
6. Dayley, Brad. 2014. Node.js, MongoDB and AngularJS Web Development. New Jersey: Addison-Wesley.
7. Sawicki, Kevin. 2015. Atom Shell is now Electron. Atom.io. Saatavissa: <http://electron.atom.io/blog/2015/04/23/electron> Hakupäivä 18.5.2016.
8. Electron. 2016. Atom.io. Saatavissa: <http://electron.atom.io/>. Hakupäivä 19.10.2016.
9. Package.json. 2016. Npmjs. Saatavissa: <https://docs.npmjs.com/files/package.json>. Hakuäivä 19.10.16.
10. Introduction to WebSockets. 2016. socketo.me. Saatavissa: <http://socketo.me/docs>. Hakupäivä 20.10.16.